

Risiko for skader på kunstgressdekke i fotball

Bjørneboe J, Andersen TE, Roald Bahr

Senter for idrettsskadeforskning, Norges idrettshøgskole, Oslo

Introduksjon: Ettersom fotball i større grad har blitt en helårsidrett, har også bruken av kunstgress økt de siste årene. Den kunnskapen vi i dag har om underlag og skader i fotball baserer seg på eldre studier, med tidligere generasjoner kunstgress (Ekstrand og Nigg, 1989, Engebretsen og Kase, 1987, Arnason og medarb. 1996). Kunstgresset som ble benyttet i disse studiene er ikke lenger i bruk. Andre, nyere studier er gjort i andre idretter (Orchard, 2002, og Meyers og Barnhill, 2004), og konklusjonene kan ikke uten videre overføres til fotball.

Formålet med dette prosjektet har vært å sammenlikne skaderisiko og skademønster ved spill på naturgress med kunstgress i norsk elitefotball. **Metode:** Undersøkelsen er designet som en prospektiv kohortstudie og dataene dekker perioden 2004-05. Skaderegistreringen inkluderte alle lagene i Tippeligaen (14), noe som tilsvarer rundt 280 spillere med A-lagskontrakt. Alle skader som oppsto fra januar til sesongen er avsluttet i oktober/november, ble registrert av lagenes medisinske støtteapparat (lege eller fysioterapeut). En akutt skade ble definert som en skade som førte til fravær fra trening eller kamp i minst en dag etter at skaden har skjedd.

Resultater: Total eksponering for sesongene 2004 og 2005 var 141 663 timer, hvorav 100 986 t var fotballtrening, og 8 531 t var fotballkamp. Det ble registrert 708 skader, hvorav 477 akutte skader og 223 belastningsskader. Forekomsten av skader i Tippeligakamper på gress var 22,6 [95 % konfidensintervall: 19,4-25,9] skader per 1000 spilletimer, sammenlignet med 11,0 [-4,2 – 26,2] per 1000 spilletimer på kunstgress. Balltrening på naturgress ga en skadeinsidens på 3,4 [3,0 – 3,8] per 1000 treningstime, sammenlignet med 3,1 [2,4 – 3,7] på kunstgress. **Konklusjon:** Forekomsten av akutte skader hos profesjonelle norske fotballspillere er høy i kamp og lav på trening, men det var ingen signifikant forskjell i skaderisiko på naturgress og kunstgress for menn i norsk elitefotball.

Prosjektet er støttet økonomisk av Norges fotballforbund. Senter for idrettsskadeforskning er etablert ved Norges idrettshøgskole med økonomisk støtte fra Helse Øst, Kulturdepartementet, Norges Idrettsforbund og Olympisk Komité og Norsk Tipping AS. Takk til alle Tippeliga-legger og -fysioterapeuter som har gjennomført datainnsamlingen.